

EMS 2018: AZ EURÓPAI METEOROLÓGIAI TÁRSASÁG ÜLÉSE BUDAPESTEN EMS 2018: THE EMS ANNUAL MEETING 2018 WAS HELD IN BUDAPEST

Lakatos Mónika

Országos Meteorológiai Szolgálat, 1024 Budapest, Kitaibel Pál utca 1., lakatos.m@met.hu

Összefoglalás. Az Európai Meteorológiai Társaság Budapesten tartott közgyűléséről számolunk be írásunkban.

Abstract. Our paper gives a short report about the Annual Meeting of EMS was held in Budapest.

Az Európai Meteorológiai Társaság (EMS) 2018. szeptember 3–7. között Budapesten tartotta éves ülését. Az EMS fórumának elsődleges feladata, hogy elősegítse az időjárással és az éghajlattal foglalkozó európai szervezetek operatív és stratégiai céljainak megvalósítását. Ez a rendezvény a legnagyobb volumenű meteorológiai témájú szakmai konfe-

katlan egy szakmai konferencia esetén. Áder János köszöntője folytán több hírportál és TV csatorna is a vezető hírek között tudósított a konferenciáról. A megnyitó ünnepségen beszédet mondott még Bob Riddaway, az EMS elnöke, Petteri Taalas, a Meteorológiai Világszervezet (WMO) főtitkára, Radics Kornélia, az Országos Meteorológiai Szol-

Láncki András a BCE rektora, Petteri Taalas WMO főtitkár és Áder János köztársasági elnök megérkeznek a megnyitóra (MTI Fotó: Máthé Zoltán)

Áder János köztársasági elnök megnyitó beszédét mondja (MTI Fotó: Máthé Zoltán)

Petteri Taalas WMO főtitkár köszönti a konferenciát

rencia Európában. A szervezést hagyományosan a *Copernicus Meetings* végzi közösen az Európai Meteorológiai Társasággal. A helyi szervezők a Magyar Meteorológiai Társaság és az OMSZ voltak az idén.

Az egyhetes rendezvénynek a Budapesti Corvinus Egyetem (BCE) Ybl Miklós tervei alapján épült Fővám téri épülete adott otthont. Az impozáns épület az elhelyezkedése miatt is ideális választás volt egy nagyszabású nemzetközi konferencia lebonyolításához. Németh Ákos MMT főtitkár kezdeményezésére sikerült megnyerni az ügynek Áder Jánost, Magyarország köztársasági elnökét, aki vállalta, hogy beszédet mond a nyitóünnepségen. A kötelező biztonsági intézkedések miatt többször átvizsgálták a helyszínt, ami szo-

Radics Kornélia, a Meteorológiai Szolgálat elnöke a megnyitón

gátal és Dunkel Zoltán, a Magyar Meteorológiai Társaság elnöke. A megnyitó ünnepségen meghívott előadóként Ürge-Vorsatz Diana és Julia Slingo tartott előadást. A nyitó szekció keretében került sor az EMS díjak, Silver Medal (2018: Tillmann Mohr), Média díj, Young Scientist Award, Young Scientist Travel Award, Tromp Foundation Award és Harry Otten Prize átadására.

A konferencia témáját a helyi szervezők és a PSC (*Programme and Science Committee*) közösen jelölik ki. Ebben az évben „Időjárás és éghajlat: globális változások és lokális kockázatok” volt a szlogen. A téma kellően tág, hogy a meteorológia különböző területeit művelőket megszólítsa, ezen kívül nagyon aktuális, mivel a változó éghajlat és a

gyakoribbá váló időjárási és éghajlati szélsőségek jelentős hatást gyakorolnak a természeti környezetre, az emberekre és az infrastruktúrára is. A XXI. században az éghajlatváltozás rövid- és hosszú távú előrejelzése kiemelt fontosságú az élet- és vagyonvédelem szempontjából. Ugyanakkor a természeti kockázatok, veszélyek csökkentését támogató nemzeti stratégiák kialakításához is elengedhetetlenek a megbízható meteorológiai előrejelzések és figyelmeztetések, valamint az éghajlati monitoring, és a valószínűsíthető éghajlati változások ismerete. Mindezen kihívások egyre nagyobb felelősséget rónak a szakemberekre és a meteorológiai szervezetekre is. A rendezvény kiváló alkalmat teremtett a konferencia témájában született legújabb tudományos eredmények bemutatására és megvitatására.

Bob Riddaway az EMS 7. elnöke és Julia Slingo az EMS Silver Medal 2017. évi kitüntetettje

li előadást és 57 posztert mutattak be. Azóta megváltozott a programszerkezet, három fő programfolyamot jelölt ki a PSC: Engagement with Society (ES), Operational Systems and Applications (OSA), Understanding Weather & Climate Processes (UP). Az évek során a résztvevői szám is megnőtt és manapság a részvételi díj is jócskán meghaladja a 2001-es rendezvény idejében jellemzőt.

Budapest vonzó célpontnak bizonyult 2018-ban, ugyanis az összesítések szerint 816 absztraktot küldtek a konferenciára, ami rekordnak számít az EMS konferenciák történetében. Németország képviseltette magát a legtöbb résztvevővel, 72 fős volt a német delegáció, de Uruguayból és Tajvanról is érkeztek. A magyar kutatók számára kiváló lehetőséget adott a rendezvény a bemutatkozásra. Magyarországról ösz-

Heinke Schlünzen, az EMS kincstárnoka átadja a Travel Award-ot Göndöcs Júliának

Ürge-Vorsatz Diana meghívott előadó a megnyitónépszerűsége

Nagy az érdeklődés a poszterek iránt

A budapesti EMS ülésnek és a hozzá kapcsolódó egyéb workshopoknak, meetingeknek 50 országból 732 résztvevője volt. Összehasonlításképpen érdemes felidézni a korábbi hasonló budapesti rendezvény jellemzőit. Az 1999-ben alakult Európai Meteorológiai Társaság (EMS) első konferenciáját 2001. szeptember 24. és 28. között az ECAM (European Conference on Applied Climatology) 5-ik ülésével együtt Budapesten a Hélia Hotelben tartotta. Az EMS akkori témája „A meteorológia jövője Európában” volt. Az eltelt 17 év során sokat fejlődött a meteorológia, ám az akkori téma ma is aktuális, mivel sokat változott az európai és a globális környezet is. A 2001-es rendezvényre 33 országból 302 résztvevő regisztrált, 10 neves felkért előadó, 55 szóbe-

szesen 44 fő vett részt a konferencián. A meglehetősen magas magyar részvételhez minden bizonnyal az is hozzájárult, hogy az MMT a különböző szekciók szervezésben is közreműködő tagok borsos regisztrációs díjának rendezésében közreműködött. Az MMT jóvoltából mentesült a díjfizetés alól: *Labancz Krisztina, Dobi Ildikó, Ferenczi Zita, Németh Ákos és Dunkel Zoltán* illetve az MMT fizette a regisztrációs díjat *Szintai Balázs, Weidinger Tamás, Szalai Sándor és Szentimrey Tamás* részére.

Az említett három fő programfolyamban, azokon belül 45 szekcióban zajlott a munka. Helyi szervezőként sikerült elérni, hogy egy újonnan javasolt, kifejezetten a Kárpát-medencére fókuszáló szekció is bekerült a programba: Pan-

nEx: The Water and Energy Cycles in the Pannonian Basin and their interactions with human activities” (szekció elnök – convenor: *Lakatos Mónika*) címmel. Az OMSZ vállalta, hogy a konferencia ideje alatt minden délelőtt 15 percben időjárás-tájékoztatót tart. A kihelyezett HAWK munkaálomlás segítségével *Kolláth Kornél* és *Baár Péter* európai körképpel, napi aktualitásokkal, friss budapesti prognózissal jelentkezett. A konferencia első napjaiban a Kárpát-medence időjárását egy magassági hidegfront határozta meg, a Dunántúlon rövid idő alatt a szokásos havi csapadékösszegnek megfelelő mennyiségű csapadék hullott, de Budapesten is volt része esőben a konferencia látogatóinak. Majd megnyugodott a hazai időjárás helyzet, ezért a Japánban tomboló Jebi tájfun útvonalának előrejelzésére és az

bancz Krisztina (OMSZ) pedig az EMS és az MMT közös standjánál segítette a konferencia résztvevőit.

Mint a konferencia egyik szervezője és házigazdája, az MMT a hivatalos eseményeken kívüli programokat is kínált a résztvevőknek. Az egyik program során a látogatók vezetett túrát tehettek a hévizes eredetű, fokozottan védett *Szemlő-hegyi-barlangban*, melynek falait dúsan borítják a meleg vízből kivált képződmények: borsókövek és karfiolra emlékeztető formák. A másik program keretében, *Labancz Krisztina* és *Dobi Ildikó* vezetésével, bemutattuk az érdeklődőknek a *Szolgálat* 118 éves, *art nouveau* stílusban épült székházát, ahol meglátogattuk az 1870-ben alapított meteorológiai szakkönyvtárat és megtekintettük az azóta eltelt csaknem 150 évben összegyűlt könyvritkaságokat. A

Ambrus Alexandra és Strenner Szilárd (Grafacity.eu) készítik a rajzos összefoglalót

A végeredmény

Sonia I. Seneviratne (ETH Zurich) bevezető előadása

A COPERNICUS (www.copernicus.eu) program standja

okozott károk bemutatására is maradt idő. A napi 20–30 érdeklődő ezzel együtt betekintést is kapott az OMSZ előrejelzői által napi gyakorlatban használt eszközök, megjelenítési technikák mikéntjébe.

Kifejezetten gördülékenyen zajlott az esemény, ez részben a tettere kész, ügyes, mosolygós, a technikát is profin kezelő, az ELTE Meteorológiai Tanszékről, illetve a Szegedi Tudományegyetem Éghajlattani és Tájföldrajzi Tanszékéről érkezett PhD hallgatóknak, meteorológus hallgatóknak, vagy frissen végzett meteorológusoknak volt köszönhető. A bonyolításban közreműködtek: *Balogh Adrienn, Czelnai Levente, Dávid Réka, Dolgos Emilia, Fricke Cathy, Ince Dóra, Kalmár Timea, Kovács Attila, Szabó Amanda, Varga Ákos* és *Molnár Gergely*. *Breuer Hajnalka* (ELTE) és *La-*

könyvtár után bemutattuk a múzeum műszergyűjteményét, majd a stúdióban vendégeink kipróbálhatták magukat televíziós időjárás-előrejelzőként. Végül az épület tetején megcsodáltuk a budai hegyeket, amihez – jó meteorológushoz illően – ragyogó, napos időt is biztosítottunk. Az OMSZ székházba szervezett eseményeken összesen negyvenen vettek részt a konferencia résztvevői közül.

A konferencia vacsorát egy, a Dunán cirkáló hajón szolgálták fel, ami a Gellért térről indult. A Világörökség részét képező Duna-parti látkép, a Gellért fürdő, a Citadella, a budai Várnegyed, a Magyar Tudományos Akadémia és a Gresham-palota, az Országház és a Duna-part épületeinek látványa egészen a Margit-hídig kísérték a vendégeket. Az ír delegáció volt a legvidámabb, ehhez minden bizonnyal a

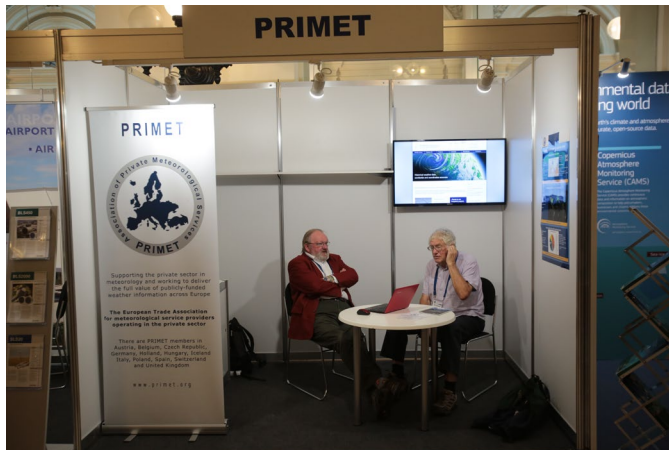
kiváló magyar borok is hozzájárultak. A konferencia programja új formátumú, B5-ös, spirálozott kötetben jelent meg, egy könnyen lapozható, esztétikus kiadvány lett, címlapján a 2013-as dunai árvízről készült fotóval. Mobil applikáció is segíti már néhány éve az egyéni heti program kialakítását, ami nem könnyű feladat, mert a párhuzamosan zajló szekciókban, sok esetben egyidőben zajlanak az érdeklődésre számot tartó előadások.

A poszter terület vonzotta a látogatókat. Az üvegtetőn beáramló fény egész nap kiváló megvilágítást biztosított. A poszterek nézegetéséhez mindig rendelkezésre állt némi gyümölcs is a megfelelő vércukorszint biztosításához. A poszterverseny díját a *Peter Kalverla*, *Gert-Jan Steeneveld*, *Reinder Ronda* és *Bert Holtslag* (Wageningeni Egyetem,

keltessék a rendezvény légkörét, dokumentálják az eseményeket, vagy felhívják a figyelmet a legfontosabb üzenetekre. Érdekes színfolt volt a konferencián a grafiti fal, amin *Strenner Szilárd* és *Ambrus Alexandra* (Grafacity.eu) néhány eseményt grafikusán is rögzítettek.

2019-ben Koppenhága, illetve a Dán Meteorológiai Társaság lesz a házigazda. A Dán Műszaki Egyetem (Technical University of Denmark – DTU) Koppenhágához közeli Lyngby-ben rendezik meg szeptember 9 és 13 között.

Végül egy talalós kérdés: mi köti össze Triesztet, Dublint, Budapestet és Koppenhágát azon túl, hogy volt és leendő EMS helyszínek? A válasz: *James Joyce* (1882–1941) Dublinban (EMS, 2017) született, Triesztben (EMS 2016) is élt,

A magán meteorológiai cégeket tömörítő PRIMET szervezet standja a konferencián

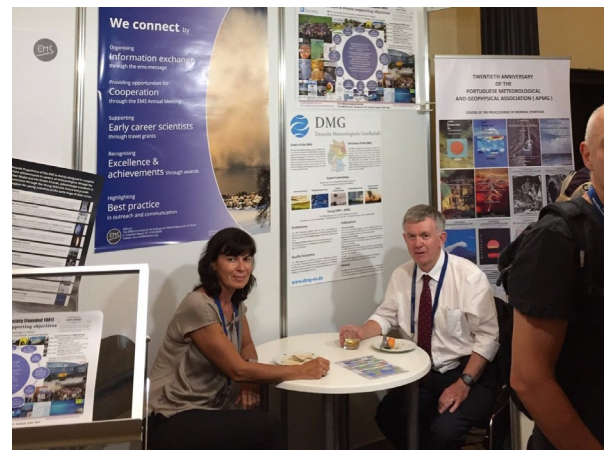
Az információcsere nemcsak az előadásokon, hanem az interneten is folyamatosan zajlott

Labancz Krisztina és Paul Halton az EMS standjánál

Meteorológia és Levegőminőségi Részlege illetve a Holland Királyi Meteorológiai Intézet) szerzői gárda „*A North Sea climatology of anomalous wind events*” című munkájának ítélte oda a zsűri. A pályamunkák értékelésében *Ihász István* (OMSZ) is részt vett, mint zsűritag. A győztes poszter szerzői a következő évi EMS konferencián mentesülnek a regisztrációs díj fizetés alól. Talán a legnagyobb dicséret, hogy *Sylvain Joffre* (PSC elnök) a zárzóban kiemelte, hogy ha állandó helyszínt kellene választani az EMS-nek, mint az EGU esetén, aminek Bécs ad otthont, akkor a résztvevők Budapestre és a Corvinus Egyetemre szavaznának.

Nem ritka manapság, hogy tudományos rendezvényekre meghívják művészeket, hogy művészi eszközökkel érzé-

Lakatos Mónica látogatóban az EMS standjánál

fő műve az *Ulysses*, főhőse *Leopold Bloom* (Virág Lipót) a regény szerint Szombathelyen született, (nem Budapest, de Magyarország; EMS 2018). Magyarországot Dániával (EMS 2019) *Hans Christian Andersen*, híres dán meseíró (1805–1875) alakja köti össze. A naplója szerint 1841-ben gőzhajóval utazott felfelé a Dunán, Mohácsnál kiszállt a hajóból, és egy borbélymester Sokácréval szemben, bizonyos Hock János a híres író megborotválta.

Összességében szakmailag is és a kapcsolatok építése szempontjából is hasznos rendezvény volt a 2018-as EMS Budapesten. A visszajelzések alapján méltán lehetünk büszkéek a rendezésre.